

2016 -04- 27

Dnr 1.2.1-236-2016

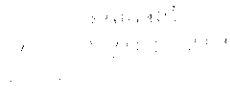

Årsrapport 2015 Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd

**Rapport från
Stadsrevisionen**

Nr 5, 2016

Dnr 3.1.2-48/2016

Den kommunala revisionen är fullmäktiges kontrollinstrument för att granska den verksamhet som bedrivs i nämnder och bolagsstyrelser. Stadsrevisionen i Stockholm granskar nämnders och styrelserns ansvarstagande för att genomföra verksamheten enligt fullmäktiges uppdrag. Stadsrevisionen omfattar både de förtroendevalda revisorerna och revisionskontoret.

I ”årsrapporter” för nämnder och ”granskningspromemorior” för styrelser sammanfattar Stadsrevisionen det gångna årets synpunkter på verksamheten. Fördjupade granskningar som sker under året kan också publiceras som projektrapporter.

Publikationerna finns på Stadsrevisionens hemsida. De kan också beställas från revisionskontoret.

Till
Rinkeby-Kista
stadsdelsnämnd

Årsrapport 2015 för Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd

Revisorerna i revisorsgrupp 3 har avslutat revisionen av Rinkeby-Kista stadsdelsnämndens verksamhet under 2015.

Revisorerna har den 16 mars 2016 behandlat bifogad årsrapport och överlämnar den till Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd för yttrande senast 2016-06-30. Kopia på den revisionsberättelse som överlämnats till kommunfullmäktige bifogas.

På uppdrag av revisorerna i revisorsgrupp 3.

Ulf Bourker Jacobsson
Ordförande

Thomas Bonell
Sekreterare

Sammanfattning

Verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi

Sammantaget bedöms att Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Bedömningen grundar sig på att budgethållningen har varit tillräcklig och att fullmäktiges övriga verksamhetsmål i huvudsak har uppnåtts. Några utvecklingsområden har dock identifierats som att vidareutveckla analysen vid uppföljningen av fullmäktiges verksamhetsmål.

Intern kontroll

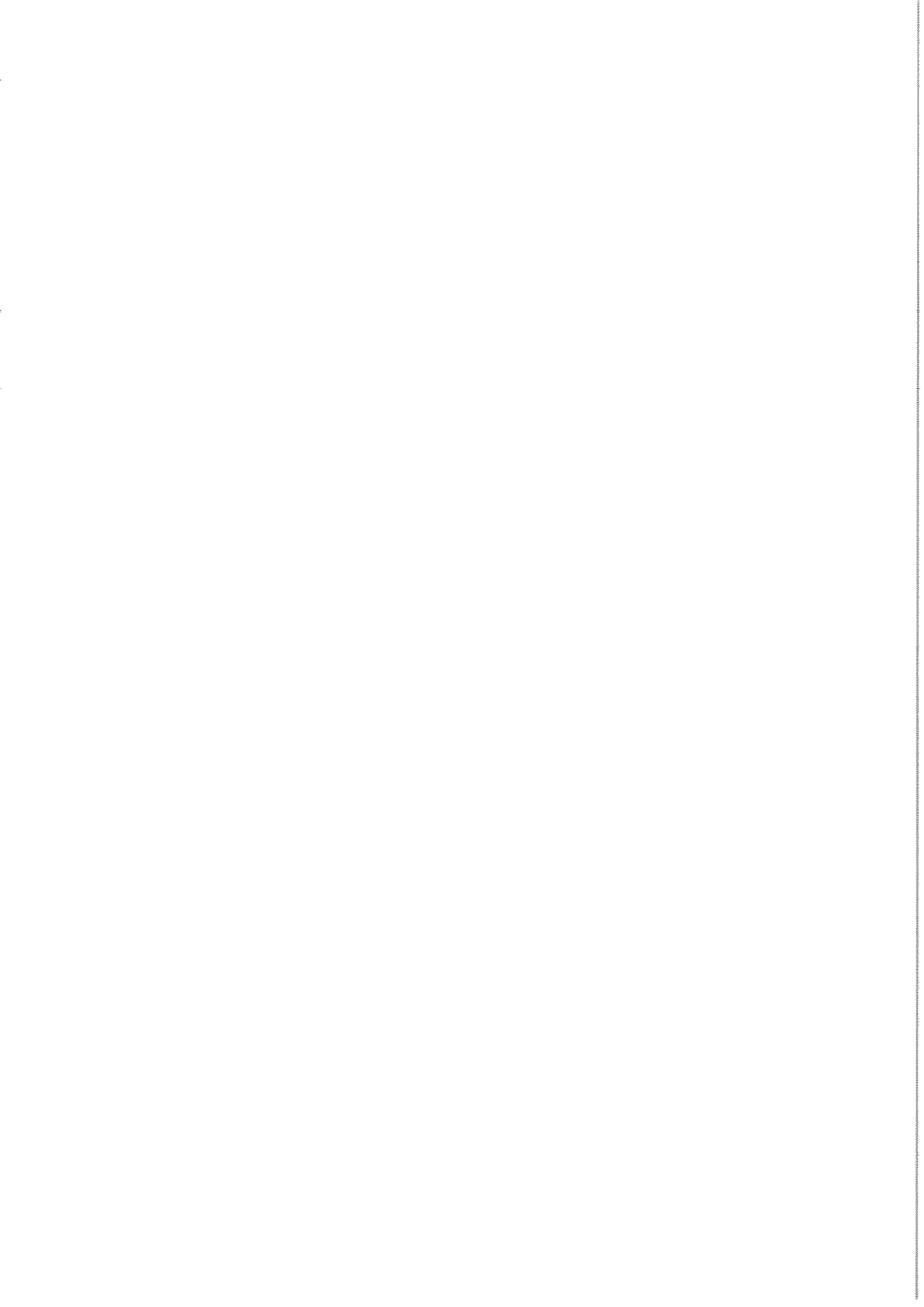
Nämndens interna kontroll bedöms ha varit tillräcklig. Nämnden bedöms i huvudsak ha fungerande rutiner för intern styrning och kontroll. Några utvecklingsområden har dock identifierats bl.a. avseende den interna kontrollen av persontransporter.

Bokslut och räkenskaper

Bokslut och räkenskaper bedöms i allt väsentligt vara rättvisande samt följer gällande regler och god redovisningssed.

Innehåll

Årets granskning	1
Verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi	1
Intern kontroll	5
Bokslut och räkenskaper	7
Uppföljning av tidigare års granskning	7
Bilaga 1 - Bedömningskriterier	1
Bilaga 2 - Årets granskningar	1
Bilaga 3 - Uppföljning av lämnade rekommendationer	1

Årets granskning

Den årliga revisionen omfattar granskningar och bedömningar inom följande områden:

- Verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi
- Intern kontroll
- Bokslut och räkenskaper

Revisionen har utförts enligt kommunallagen och andra tillämpliga lagar samt reglementet för stadsrevisionen och god revisionssed i kommunal verksamhet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning av nämnden. Kriterier för bedömningen redovisas i *bilaga 1*.

I rapporten redovisas översiktligt resultatet av revisionsårets grundläggande och fördjupade granskningar. De granskningar som genomförts under revisionsåret redovisas närmare i *bilaga 2*.

En uppföljning av hur nämnden har beaktat rekommendationer från tidigare års granskning redovisas översiktligt i rapporten och mer detaljerat i *bilaga 3*.

De förtroendevalda revisorerna har träffat representanter för nämnden i samband med genomgången av 2014 års granskning och avstämning inför 2015.

Granskningsledare har varit Katja Robleto vid revisionskontoret och Richard Vahul vid PwC.

Årsrapporten har faktakontrollerats av förvaltningen.

Verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi

I detta avsnitt redovisas en granskning av om nämnden har uppnått kommunfullmäktiges mål samt följt de beslut, riktlinjer, gällande lagstiftning och andra föreskrifter som gäller för verksamheten. Bedömningen avser såväl genomförandet som resultatet av verksamheten.

Sammantaget bedöms att Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Ekonomiskt resultat

Nämnden redovisar följande budgetutfall och avvikelser för år 2015:

Mnkr	Budget 2015	B o k s l u t 2 0 1 5			Budget-avvikelse 2014
		Utfall	Avvikelse		
Driftbudget					
Kostnader	1 605,9	1 613,7	-7,8	-0,5 %	-4,7
Intäkter	178,0	206,7	28,7	16,1 %	16,3
Verksamhetens nettokostnader	1 427,9	1 407	20,9	1,5 %	11,6
Avskrivningar	4,5	4,9	-0,4	-8,9 %	0,3
Internräntor	1,5	0,9	0,6	40,0 %	-0,1
Driftbudgetens nettokostnader	1 433,9	1 412,8	21,1	1,5 %	11,8
Justerat netto, efter resultatöverföringar		1 414,5	19,4	1,4 %	11,1
Investeringsplan					
Utgifter	13,2	10,2	3,0	22,7 %	4,1
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0 %	0,0
Nettoutgifter	13,2	10,2	3,0	22,7 %	4,1

Av ovanstående redovisning framgår att nämndens utfall, efter resultatöverföringar, avviker med 19,4 mnkr i förhållande till budgeten. Utfallet visar att budgethållningen har varit tillräcklig. Nämnden har begärt ombudgetering för ej förbrukade projektmedel avseende bostadslöshet om 3,1 mnkr.

De största avvikelserna finns inom verksamhetsområdena äldreomsorgen (-12,4 mnkr), stadsmiljö (-3 mnkr), arbetsmarknadsåtgärder (-2,8 mnkr), omsorg om personer med funktionsnedsättning (5,5 mnkr) samt nämnd och förvaltningsövergripande uppgifter (20,4 mnkr).

Enligt nämndens redovisning beror avvikelserna inom äldreomsorgen på ökade prisnivåer vid införandet av de nya ersättningsystemen inom hemtjänst samt vård- och omsorgsboende. Vidare på omstruktureringen av ett vård- och omsorgsboende.

Underskottet inom stadsmiljö beror bl.a. på obudgeterade åtgärder för att förbättra vattenkvaliteten i plaskdammar, slyröjning samt sanering av mark efter olovliga boplatser.

Överskottet inom omsorg om personer med funktionsnedsättning beror främst på lägre kostnader för turbundna resor till dagverksamhet/daglig verksamhet till följd av ett nytt ramavtal.

Överskottet inom verksamhetsområdet nämnd och förvaltningsövergripande uppgifter beror på att nämnden inte förbrukat bufferten för underskottstäckning, demokratimedel inte fördelats ut samt lägre kostnader för Järva-Andan med anledning av planerade aktiviteter som inte behövts genomföras.

Nämnden har sju resultatenheter inom förskoleverksamheten varav fem redovisar ett överskott. Fyra resultatenheter har nått taket för maximalt tillåten budgetöverföring. Resultatenheter har under 2015 ökat sitt överskott med 1,6 mnkr och överför sammanlagt 17,0 mnkr till 2016.

Nämnden har förklarat avvikelserna i huvudsak på ett tillfredsställande sätt.

Verksamhetsmässigt resultat

Nämndens resultat för 2015 bedöms i allt väsentligt vara förenligt med de mål som fullmäktige fastställt. Bedömningen grundas på en granskning av nämndens verksamhetsberättelse samt på övriga granskningar som har genomförts under året.

Fullmäktige har fastställt fyra inriktningsmål och ett antal verksamhetsmål för stadens verksamheter. Kopplat till verksamhetsmålen har ett antal indikatorer fastställts.

Nämnden bedömer att av kommunfullmäktiges inriktningsmål uppnås samtliga i sin helhet. Vidare att samtliga av fullmäktiges verksamhetsmål utom ”Tidiga sociala insatser skapar jämlika livschanser för alla”, ”Transporter i Stockholm är hållbara”, ”Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor” och ”Stockholm är en stad där ingen behöver vara rädd för våld” uppnås. När det gäller verksamhetsmålet ”Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor” uppnås indikatorerna som berör medarbetarenkäten endast delvis. Sjukfrånvaron har under året uppgått till 7,4 procent vilket innebär att målet om 5,4 procent inte uppnåtts. Nämndens arbete med sjukfrånvaron är ett fortsatt prioriterat område.

Revisionskontoret delar i huvudsak nämndens bedömning av måluppfyllelsen. Bedömningen är dock att även verksamhetsmålen ”Alla barn i Stockholm har jämlika uppväxtvillkor” samt ”Alla

äldre har en trygg ålderdom och får en äldreomsorg av god kvalitet” uppnås delvis. Detta med hänvisning till att flertalet fullmäktiges indikatorer för verksamhetsmålen uppnås delvis.

När det gäller verksamhetsmålet ”Alla barn i Stockholm har jämlika uppväxtvillkor” uppnås fullmäktiges indikator om andel barn som lever i familjer som har ekonomiskt bistånd endast delvis. Periodens utfall har inte förändrats sedan föregående år. Nämnden fortsätter arbetet med att trygga boendeförhållandena för hushåll med barn genom att erbjuda stabila former av boendekontakt. Därtill uppmärksammas barns situation särskilt när vuxna söker insatser hos socialtjänsten.

För verksamhetsmålet ”Alla äldre har en trygg ålderdom och får en äldreomsorg av god kvalitet” uppnås fullmäktiges indikatorer som avser nöjdheten hos omsorgsmottagaren samt måltiden är en trevlig stund på dagen endast delvis. Till grund för flertalet indikatorer ligger de brukarundersökningar som genomförs inom dessa verksamhetsområden. Nämnden har redovisat att kontinuiteten dvs. antal personal som en hemtjänsttagare möter under en 14 dagars-period uppgår till 11,37. Revisionskontorets uppfattning är att beräkningen av kontinuiteten uppgår till 4,7 vilket innebär att nämndens mål om en kontinuitet om 10 mer än väl uppnås. Utfallet bedöms dock inte påverka revisionskontorets bedömning av måluppfyllelsen för verksamhetsmålet.

Revisionskontoret har genomfört en granskning för att bedöma om nämndens uppföljning, mätmetoder och analys av kommunfullmäktiges verksamhetsmål inom äldreomsorgen sker på ett ändamålsenligt sätt. Granskningen visar att redovisningen i tertiärrapporter och verksamhetsberättelse i huvudsak har en beskrivande karaktär. Detta gör det bl.a. svårare att bedöma vad nämndens avvikelser beror på. Nämnden rekommenderas i sin uppföljning i tertiärrapporter och verksamhetsberättelse vidareutveckla analysen av kommunfullmäktiges verksamhetsmål avseende äldreomsorgen, se *bilaga 2*.

Revisionskontoret har genomfört en granskning av anhörig som utför hemtjänst. Granskningen visar att nämnden i huvudsak följer stadens anvisningar för verksamhetsuppföljning av egna och externa utförare. Nämnden rekommenderas dock att införa en systematisk kvalitetssäkring av utredningarna för hemtjänst på individnivå, se *bilaga 2*.

De brister som noterats är inte av sådan omfattning att de väsentligt påverkar bedömningen av verksamhetens resultat.

Biståndsbeslut som inte verkställs

Stadsdelsnämnderna ska enligt socialtjänstlagen (Sol) och Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) rapportera till inspektionen för vård och omsorg (IVO) och revisorerna gynnande biståndsbeslut som inte har verkställts inom tre månader från nämndens beslutsdatum.

Per det tredje kvartalet 2015 har nämnden rapporterat åtta ej verkställda ärenden enligt socialtjänstlagen (Sol), fyra ärenden avser individ- och familjeomsorgen, en avser äldreomsorgen samt tre avser funktionsnedsättning. Vidare rapporterar nämnden sju ej verkställda ärenden enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Ett av ärendena avser insatsen boende och är äldre än ett år. Nämnden har inte tilldelats någon vitesdom under året.

Ej verkställda beslut har under året rapporterats till revisorerna och anmälts till nämnden.

Intern kontroll

Den interna kontrollen är en integrerad del i verksamhetens styrning och uppföljning. En tillräcklig intern kontroll innebär att kontrollen är aktiv och ändamålsenlig. Att arbetet med den interna kontrollen är strukturerat samt integrerat i organisationen, system och det löpande arbetet. Den interna kontrollen säkerställer, med en rimlig grad av säkerhet, att verksamheten drivs effektivt, att lagar, förordningar och andra regler följs samt att en tillförlitlig finansiell redovisning och rättvisande rapportering om verksamheten lämnas.

Sammanfattningsvis bedöms att nämndens interna kontroll har varit tillräcklig. De iakttagelser som ligger till grund för denna bedömning redovisas nedan. Av redovisningen framgår att inga väsentliga brister har noterats.

En del i nämndens interna kontroll är att säkerställa en ändamålsenlig styrning och kontroll av ekonomi och verksamhet. En granskning av nämndens verksamhetsplan för år 2015 visar att nämndens egna mål ansluter i huvudsak till kommunfullmäktiges mål för den verksamhet som nämnden bedriver. Nämnden har för varje verksamhetsområde fastställt mätbara/uppföljningsbara mål för ekonomi och verksamhet.

Nämnden har en i huvudsak tillfredsställande uppföljningsstruktur. Ekonomi, verksamhet och kvalitet följs systematiskt upp i samband med nämndens månads- och tertialrapporter. Uppföljning av verksamhet som uppdragits åt annan att utföra sker årligen.

Årets uppföljningar har identifierat ekonomiska problem inom verksamhetsområdet äldreomsorgen. Nämnden har vidtagit åtgärder med ambitionen om att komma till rätta med budgetavvikelsen genom kontroll av utförare samt beställningar inom hemtjänsten.

Nedanstående sammanställning visar att prognossäkerheten i nämndens tertialrapporter har i huvudsak varit god under året.

Mnkr	Tertial- rapport 1 2015	Tertial- rapport 2 2015	Bokslut 2015	Avvikelse T2 - bokslut	
Driftbudget					
Kostnader	1 599,6	1 604,4	1 613,7	-9,3	-0,6%
Intäkter	153,7	171,5	206,7	35,2	20,5%
Verksamhetens nettokostnader	1 445,9	1 432,9	1 407,0	25,9	1,8%
Avskrivningar	4,5	4,5	4,9	-0,4	-8,9%
Internräntor	1,5	1,5	0,9	0,6	40%
Driftbudgetens nettokostnader	1 451,9	1 438,9	1 412,8	26,1	1,8%
Justerat netto, efter resultat- överföringar	1 451,4	1 438,7	1 414,5	24,2	1,7%
Investeringsplan					
Utgifter	11,7	11,7	10,2	1,5	12,8%
Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0	0%
Nettoutgifter	11,7	11,7	10,2	1,5	12,8%

Revisionskontorets granskning visar att nämndens system för intern kontroll är aktuellt. Nämnden fastställer årligen en internkontrollplan i samband med verksamhetsplanen. Internkontrollplanen omfattar bl.a. kontroller av att utredningar inom barn- och ungdomsenheterna genomförs inom lagstadgad tid, kvaliteten i myndighetsutövning samt personalförsörjningen av socialsekreterare och biståndsbedömare.

Nämndens uppföljning av internkontrollerna redovisas i verksamhetsberättelsen. Av kontrollerna framgår bl.a. att nämnden sett över organisation och utredningstiderna inom barn- och ungdomsenheterna, infört månatliga kontroller för att säkerställa

kvaliteten i myndighetsutövningen samt tagit fram en introduktionsutbildning och kompetensutvecklingsplan för att säkra rekryteringen av socialsekreterare och biståndsbedömare på längre sikt.

Ett antal granskningar har genomförts av nämndens interna kontroll, se *bilaga 2*. Granskningarna omfattar analys av transaktioner på konton av ekonomisk eller förtroendekänslig betydelse, hemtjänstens rutiner vid inköp åt äldre i ordinärt boende, persontransporter, utbetalning av försörjningsstöd, intäktsredovisningen, lönetillägg/ob/jour/beredskap, utbetalning av försörjningsstöd samt återsökning av assistansmedel från försäkringskassan.

Utvecklingsområden som identifierats avser bl.a. att stärka den interna kontrollen av persontransporter, se över rutinen för uppföljning av bankkontonummer och kontroll av förtroendekänsliga poster.

De brister som noterats är dock inte av sådan omfattning att de väsentligt påverkar bedömningen av nämndens interna kontroll. Dock lämnas rekommendationer till nämnden utifrån granskningarna. Rekommendationerna framgår av redovisningen i *bilaga 2*.

Bokslut och räkenskaper

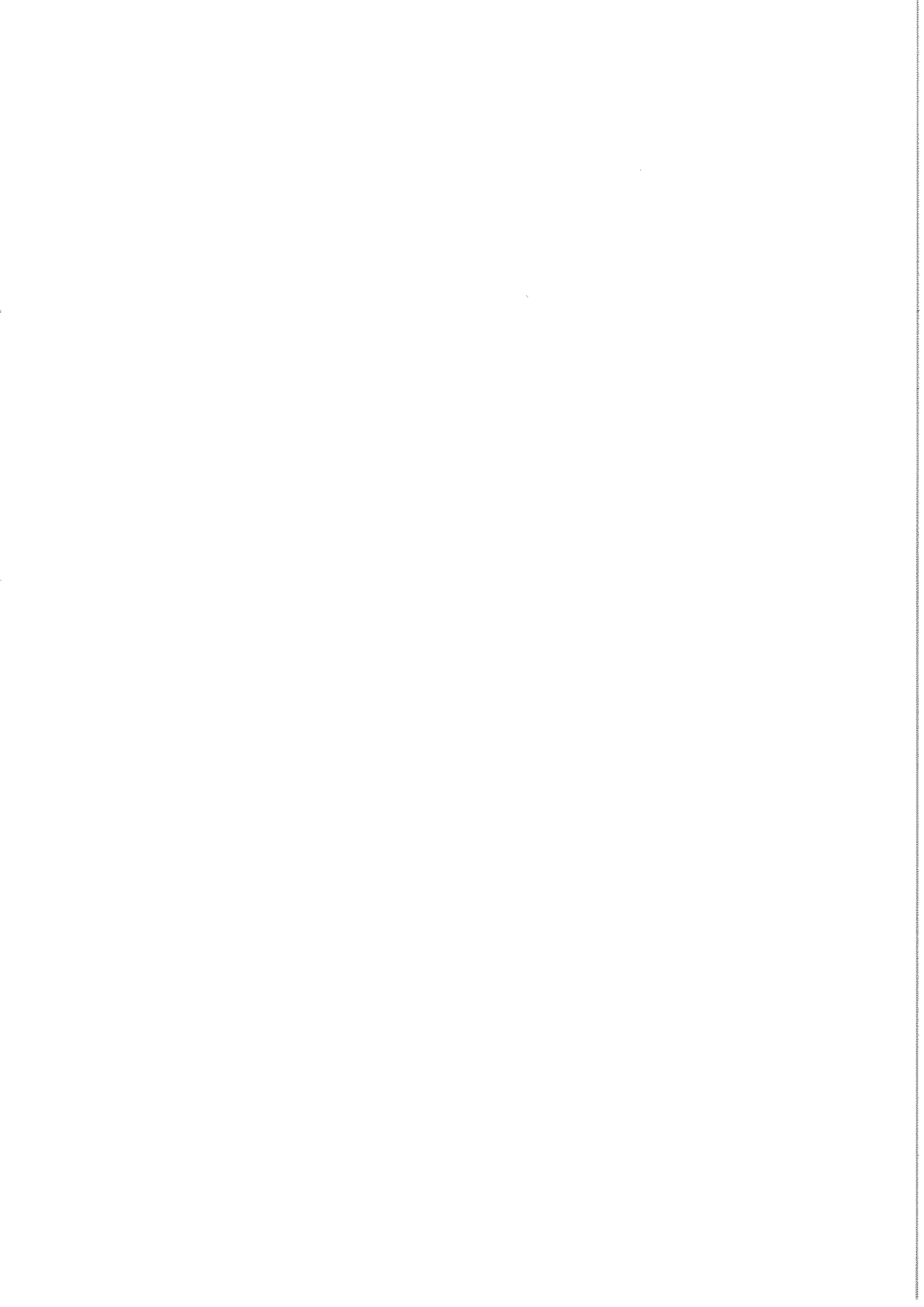
I detta avsnitt redovisas en bedömning av om nämndens bokslut är rättvisande samt om räkenskaperna är upprättade enligt kommunala redovisningslagen och god redovisningssed.

Sammanfattningsvis bedöms att bokslut och räkenskaper i allt väsentligt är rättvisande. Bedömningen baseras på en granskning av nämndens bokslut och på de övriga granskningar som genomförts under året.

Uppföljning av tidigare års granskning

Tidigare års granskning av nämndens verksamhet har utmynnat i ett antal rekommendationer. Revisionskontoret gör årligen en uppföljning och bedömning av hur nämnden har beaktat rekommendationerna, se *bilaga 3*.

Uppföljningen visar att nämnden i huvudsak har beaktat revisionens rekommendationer.

Bilaga 1 - Bedömningskriterier

Revisionskontorets bedömningskriterier

För avsnitten Verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi och Intern kontroll används följande bedömningar:

<i>Tillfredsställande/Tillräcklig</i>	Kriterierna är i allt väsentligt uppfyllda
<i>Inte helt tillfredsställande/ Inte helt tillräcklig</i>	Brister finns som måste åtgärdas
<i>Inte tillfredsställande/ Inte tillräcklig</i>	Väsentliga brister finns som måste åtgärdas omgående

För avsnittet Bokslut och räkenskaper gäller följande bedömningar:

Rättvisande, Inte helt rättvisande eller Inte rättvisande

Verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi

Att verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt innebär att nämnden har uppnått kommunfullmäktiges mål samt följt de beslut, riktlinjer gällande lagstiftning och andra föreskrifter som gäller för verksamheten. Bedömningen avser såväl genomförandet som resultatet av verksamheten.

- Nämndens resultat lever upp till fullmäktiges mål, beslut och riktlinjer.
- Nämnden har genomfört sitt uppdrag med tillgängliga resurser.
- Nämndens verksamhet har bedrivits enligt gällande lagar, föreskrifter, riktlinjer m.m.
- Nämnden har haft en styrning och uppföljning mot mål och beslut.

Intern kontroll

Den interna kontrollen är en process som utförs av nämnd, förvaltningsledning och personal. Den är en integrerad del i verksamhetens styrning och uppföljning. Processen säkerställer, med en rimlig grad av säkerhet, att verksamheten drivs effektivt, att lagar, förordningar och andra regler följs samt att en tillförlitlig finansiell redovisning och rättvisande rapportering om verksamheten lämnas.

- Nämnden genomför årligen en riskanalys som fångar upp väsentliga risker samt hur de ska hanteras för att minimera risken för att verksamhetens mål inte uppnås.
- Nämndens organisation har en tydlig fördelning av ansvar och befogenheter som bidrar till att stödja verksamheten och att förhindra avsiktliga och oavsiktliga fel samt oegentligheter.
- Nämndens verksamhetsplan överensstämmer med fullmäktiges beslut om mål, uppdrag och budget. Nämnden har för varje verksamhetsområde fastställt mätbara/uppföljningsbara mål för ekonomi och verksamhet.
- Nämnden följer kontinuerligt och systematiskt upp ekonomi, verksamhet och kvalitet, såväl för verksamhet i egen regi som för sådan som uppdragits åt annan att utföra, analyserar väsentliga avvikelser samt vidtar åtgärder vid behov.
- Nämnden har ett fungerande informations- och kommunikationssystem för styrning, kontroll och uppföljning av verksamheten.
- Nämnden har riktlinjer och rutiner som bidrar till att säkerställa att verksamhetens mål uppfylls och att föreskrifter följs.
- Nämnden följer upp den interna kontrollen systematiskt och regelbundet för att säkra att den fungerar på ett betryggande sätt.

Bokslut och räkenskaper

Nämndens redovisning är upprättad enligt lagstiftning och god redovisningssed så att räkenskaperna ger en rättvisande bild av resultat och ställning.

- Nämndens bokslut är rättvisande.
- Nämndens räkenskaper är upprättade enligt kommunala redovisningslag och god redovisningssed.

Bilaga 2 - Årets granskningar

Granskningar och projekt under perioden april 2015 – mars 2016

Verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi

Uppföljning av kommunfullmäktiges mål inom äldreomsorgen (bilaga till kommunstyrelsens årsrapport 2015)

Revisionskontoret har genomfört en granskning för att bedöma om nämndens uppföljning, mätmetoder och analys av kommunfullmäktiges verksamhetsmål inom äldreomsorgen sker på ett ändamålsenligt sätt. Granskningen har omfattat kommunstyrelsen, äldrenämnden och stadsdelsnämnderna Bromma, Hässelby-Vällingby, Kungsholmen och Rinkeby-Kista.

Den sammanfattande bedömningen är att nämndens redovisning i tertialrapporter och verksamhetsberättelse i huvudsak har en beskrivande karaktär. Detta gör det bl.a. svårare att bedöma vad nämndens avvikelser beror på. Exempelvis redovisas bristfälliga analyser av fullmäktiges mål och indikatorer samt nämndmål. Därtill förekommer att bedömningar genomförs utan hänvisning till egna undersökningar. Det saknas vidare underlag för bedömningar i samband med redovisningen i tertialrapport 2.

Bristande kvalitet i uppföljningen riskerar att försämra möjligheterna att göra bedömningar av måluppfyllelsen och redovisa väl underbyggda analyser och resultat till kommunfullmäktige.

Nämnden rekommenderas i sin uppföljning i tertialrapporter och verksamhetsberättelse vidareutveckla analysen av kommunfullmäktiges verksamhetsmål avseende äldreomsorgen.

Anhörig utför hemtjänst

En granskning har genomförts av om stadens styrning och uppföljning av den hemtjänst som utförs av anhörig till omsorgstagaren är tillräcklig. Uppföljning av hemtjänst utförs genom individuppföljning och verksamhets- och avtalsuppföljning, det vill säga uppföljning av utföraren. Stadsdelsnämnderna ansvarar för individuppföljningen och verksamhetsuppföljning av utförare i egen regi. Äldrenämnden ansvarar för verksamhets- och avtalsuppföljning avseende externa utförare.

Äldreförvaltningen ansvarar för utformning av de gemensamma mallar som ska användas vid uppföljning av hemtjänsten. Uppföljningarna genomförs av stadsdelsförvaltningarna. Uppföljningen av externa utförare har fördelats mellan stadsdelsförvaltningarna.

Av förfrågningsunderlag med tillhörande avtal framgår vilka krav staden ställer på de externa utförarna. I ett särskilt avsnitt "Anställning av anhörig eller närstående" framgår att samma krav gäller för anhörig som utför hemtjänst som för andra anställningar. Antalet anställda hos stadsdelsförvaltningen i hemtjänst i egen regi som utför hemtjänst åt anhörig uppgår för närvarande till 36.

Under år 2014 hade Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning till uppdrag att genomföra verksamhetsuppföljning av 16 externa utförare och en utförare i egen regi. Granskningen visar att förvaltningen i huvudsak har följt stadens anvisningar för uppföljning av hemtjänst.

I granskningen framkommer att nämnden behöver utveckla den systematiska kvalitetssäkringen av utredningarna för hemtjänst på individnivå. Nämnden bedöms i övrigt ha strategier för att hantera de risker som kan uppkomma i samband med myndighetsutövning.

Den sammanfattande bedömningen är att nämnden har en tillräcklig styrning och uppföljning av hemtjänst som utförs av anhörig. Nämnden följer Stockholms stads riktlinjer och anvisningar för individuppföljning och för verksamhetsuppföljning av egna utförare. Revisionskontoret rekommenderar att det införs en systematisk kvalitetssäkring av utredningarna för hemtjänst. Förvaltningen följer i huvudsak stadens anvisningar för verksamhetsuppföljning av externa utförare.

Intern kontroll

Analys av transaktioner på konton av ekonomisk eller förtroendekänsliga betydelse

En granskning har skett av nämndens redovisningstransaktioner. Granskningen visar att kontrollerade redovisningstransaktioner bedöms vara rimliga till sin omfattning och inriktning utifrån verksamhetens behov. Konteringen har därtill skett på korrekt kostnadskonto. Det har dock framkommit att redovisningstransaktioner som avser förtroendekänsliga poster inte uppfyller kravet på en fullständig verifikation bl.a. avseende angivande av syfte och deltagare, beslut samt korrekt momsavdrag.

Den sammanfattande bedömningen är att den interna kontrollen av redovisningstransaktioner inte är tillräcklig. Nämnden rekommenderas att införa en kontroll av förtroendekänsliga poster.

Hemtjänstens rutiner vid inköp åt äldre i ordinärt boende

En granskning har skett av hemtjänstens rutiner vid inköp åt äldre i ordinärt boende. Granskningen har avgränsats till kommunal hemtjänst.

Granskningen visar att nämnden har en kortfattad skriftlig rutin för hantering av privata medel/pengar i hemtjänsten. Rutinen omfattar dock inte kvittens vid mottagande och återlämnade av kontanter. Vid granskningen noterades att hantering av kvittensblock hos brukarna för närvarande utreds.

Det finns cirka 175 personer som har kommunal hemtjänst. Brukare kan beställa och få sina dagligvaror levererade via en upphandlad firma. Endast ett fåtal brukare har valt detta alternativ. För de brukare som har biståndsbeslut om inköp av dagligvaror, har cirka hälften ledsagning av hemtjänsten när de ska handla. För den andra hälften sköter hemtjänsten handlandet och får då kontanter och inköpslista.

Den sammanfattande bedömningen är att nämnden inte har helt säkra rutiner vid inköp åt äldre. Mot bakgrund av att kontanter förekommer i förhållandevis stor utsträckning rekommenderas nämnden att påskynda införandet av en rutin för kvittens vid mottagandet och återlämnandet av kontanter. En sådan rutin är viktig för såväl brukarnas som de anställdas säkerhet.

Intäktsredovisning

En granskning har skett av nämndens redovisning av intäkter. Granskningen visar att nämnden följer stadens riktlinjer för ekonomiskt förvaltning samt stadens tekniska anvisningar. Nämnden genomför kontroller av att intäkterna redovisas på rätt sätt, att samtliga utförda tjänster faktureras på rätt sätt och för betalningsbevakning av kundfakturor.

Den sammanfattande bedömningen är att nämndens interna kontroll av intäkterna är tillräcklig.

Lönetillägg/ob/jour/beredskap

En granskning har skett av nämndens rutin för löpande hantering av lönetillägg, ob-, jour- och beredskapsersättningar. Granskningen

visar att nämnden följer stadens riktlinjer avseende lönetillägg, ob-, jour- och beredskapsersättningar. De centrala riktlinjerna för lönetillägg och ersättningar tillämpas av enheterna. Kontroller av ob-, jour- och beredskapsersättningar genomförs innan lönekörning. Enheterna gör en översiktlig bedömning innan löneutbetalning.

Den sammanfattande bedömningen är att nämndens interna kontroll avseende lönetillägg, ob-, jour- och beredskapsersättningar i huvudsak är tillräcklig. Nämnden rekommenderas dock att införa en kontroll av att lönetillägg avslutas i tid. Vidare att införa kontroll av att samtliga enheter följer stadens anvisningar avseende servicenämndens checklista ”att göra inför löneutbetalning”.

Persontransporter-uppföljning

Stadsrevisionen har genomfört en granskning avseende uppföljning och kontroll av kostnaderna för persontransporter. Granskningen är en uppföljning av tidigare iakttagelser och rekommendationer från år 2011.

Nämnden har tagit fram dokumenterade interna rutiner för handläggning av beställning och eventuella ändringar av persontransporter. Kostnaderna följs upp månadsvis genom att det görs en översiktlig kontroll av att kostnaderna inte avviker allt för mycket i förhållande till tidigare månader. Det görs inte några kontroller av genomförda resor och det görs liksom tidigare ingen kontroll av att restiderna är rimliga i förhållande till resans längd. Det görs heller inte någon kontroll av att resorna är samplanerade och verkligen har genomförts eller att avbokade resor debiterats på ett korrekt sätt.

Genomförs inte ovanstående kontroller riskerar nämnden att betala för tjänster som inte utförts och/eller beställts. Därtill finns det risk för att resenärer får tillbringa längre tid i fordonen än vad som kan anses rimligt. Nämnden rekommenderas därför att stärka den interna kontrollen genom att upprätta rutiner som gör det möjligt att kontrollera om resorna är genomförda och att avbokade resor debiterats korrekt. Det bör också kontrolleras att restiden är rimlig i förhållande till resans längd.

Utbetalning av försörjningsstöd

En granskning har genomförts av nämndens interna kontroll avseende utbetalning av försörjningsstöd. Granskningen visar att nämnden har dokumenterade riktlinjer och rutinbeskrivningar kring hantering och handläggningen av ekonomiskt bistånd. Det finns dokumenterade rutiner för den interna kontrollen. Enligt

förvaltningen genomförs löpande kontroller i enlighet med nämndens s.k. årshjul.

Granskningen visar att ansvaret för attester och behörigheter är tydligt. Den verifierande granskningen visade att regelverket för attest och beslut följs.

Utbetalningen av försörjningsstöd sker i ekonomisystemet Agresso utifrån information i verksamhetssystemet Paraplyet. Granskningen visar att det finns automatiska kontroller i systemet. Det saknas dock en rutin för kontroll avseende förändring av bankuppgifter för klienter i verksamhetssystemet. Den verifierande granskningen påvisade vissa felaktigheter, bl.a. att det i något fall saknades faktura för utbetalning.

Den sammanfattande bedömningen är att nämnden har en tillräcklig intern kontroll avseende utbetalning av försörjningsstöd. Nämnden rekommenderas dock att se över rutinen för uppföljning av bankkontonummer för att säkerställa utbetalningen alltid sker till rätt person.

Återsökning av assistansmedel från försäkringskassan för utförare i egen regi och hantering av LASS-kostnader

En granskning har genomförts för att bedöma om nämnden har en tillräcklig intern kontroll vid hantering av återsökning av assistansmedel från försäkringskassan och hantering av LASS-kostnader.

Den som ingår i personkretsen enligt Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och behöver hjälp med de grundläggande behoven i genomsnitt mer än 20 timmar per vecka har rätt till statlig assistansersättning enligt socialförsäkringsbalken. Försäkringskassan betalar ut hela det beviljade beloppet till den assistansberättigade personen eller till vårdnadshavaren om det gäller barn. Nämnden ersätter därefter kostnaderna för de 20 första timmarna per vecka till Försäkringskassan. Under 2014 betalade nämnden 35 mnkr till Försäkringskassan för LASS-kostnader.

Staden har inte upprättat några styrdokument som stöd för förvaltningar vid återsökning av assistansmedel från försäkringskassan. Granskningen visar att nämndens verksamhet som avser egen regi har rutiner och kontroller som säkerställer att assistansmedel ansöks och erhålls från Försäkringskassan. När kostnader uppstår innan beslut om assistansersättning tagits kan kommunen få återbetalning av försäkringskassan eller av utföraren.

Nämnden har rutiner för bevakning av sådana ersättningskrav
Nämnden har rutiner för att kontrollera serviceförvaltningens
vidarefakturerering av LASS-kostnader.

Sammanfattningsvis bedöms nämnden ha rutiner som säkerställer
en tillräcklig intern kontroll vid hantering av återsökning av
assistansmedel från försäkringskassan och hantering av LASS-
kostnader.

Bokslut och räkenskaper

Efterlevnaden av stadens regler för redovisning

En granskning har skett avseende efterlevnaden av stadens regler
för redovisning med särskilt fokus på PRIO-medel och
stimulansbidrag till förskolor. Granskningen visar att nämnden i
huvudsak tillämpar stadens regler för redovisning av PRIO medel.
Det har dock framkommit att hantering av PRIO-medel inom
individ och familjeomsorgen inte helt följer stadens regler. Detta
avseende att stadsbidragen ska periodiseras i takt med att
projektkostnader uppstår. Ingen anläggning har delats upp på
komponent i samband med T2.

Den sammanfattande bedömningen är att nämndens efterlevnad av
stadens regler i huvudsak är tillräcklig.

Bilaga 3 - Uppföljning av lämnade rekommendationer

Gransk- ningsår	Rekommendation	Åtgärdat			Kommentar	Följs upp
		Ja	Delvis	Nej		
ÅR 2013	Parkskötsel och investeringar Nämnden rekommenderas att upprätta rutiner för dokumentation samt dokumentera och diarieföra telefonsamtal.		X		Ett arbete pågår med att revidera rutinen för dokumentation och diarieföring av samtal.	2016
P/3 2014	Uppföljning av externa utförare inom socialtjänsten Nämnden rekommenderas att se över och utveckla uppföljningsprocessen avseende individuella avtal samt skapa dokumenterade rutiner för avtalsuppföljning. Vidare se över och utveckla lojaliteten till stadens ramavtal avseende insatser för barn och ungdomar. Därutöver förbättra individuppföljningen, att alla placeringar har vårdplaner och genomförandeplaner.	X			Nämnden har tagit fram rutiner för uppföljning av upphandlade tjänster. Avtalsuppföljning har genomförts under 2015. Nämnden har sett över lojaliteten till stadens ramavtal avseende insatser för barn och ungdomar. Rutiner har införts där motivering krävs vid avsteg från ramavtalet. Individuppföljningen sker inom ramen för BBIC som omfattar rutiner och checklistor för planering och uppföljning av placeringar. Socialsekreterarna har därutöver erhållit metodstödande fortbildning. Genom detta säkerställs att vårdplan och genomförandeplan upprättas och revideras vid behov i alla placeringsärenden.	
P/10 2014	Insatser som utförs av ideella föreningar gällande våld i nära relationer Nämnden rekommenderas att se till att beslut om insats föregås av en utredning, att ett uppdrag upprättas vid beställning av insats samt att den ideella föreningen upprättar en genomförandeplan. Vidare säkerställa att avtal upprättas med ideella föreningen samt kontrollera och följa upp kvaliteten i verksamheten. Därutöver säkerställa att samverkan med hälso- och sjukvården samt polisen formaliseras genom en samverkansöverenskommelse som även omfattar ideella föreningar.	X			Nämnden har rutiner för handläggningen av ärenden som omfattar våld i nära relationer. I flertalet fall beviljas insats (i enlighet med Socialstyrelsens rekommendationer) i samband med att utredning inleds med hänvisning till att behoven är akuta. Nämnden upprättar en beställning och ett avtal för de flesta insatser. En genomförandeplan har utarbetats under hösten 2015 som erbjuds till samtliga ideella föreningar. Nämnden har medverkat vid ett samverkansmöte med Relationsvårdscentrum där polisen är representerad.	
ÅR 2014	Nationella kvalitetsregister inom äldreomsorgen Nämnden rekommenderas att i ökad omfattning registrera planerade åtgärder för att förebygga fallskador och trycksår samt uppföljning av dessa.	X			Riskbedömningar och uppföljning sker för fall, trycksår samt nutrition genomförs tre gånger per år. En bedömning av inkontinens hjälpmedel, munhälsa, samt Sunnås (ADL-bedömning) görs vid inskrivning. Registrering sker i Svenska palliativregistret.	

Gransk- ningsår	Rekommendation	Åtgärdat			Kommentar	Följs upp
		Ja	Delvis	Nej		
ÅR 2014	Nämndens protokollhantering Nämnden rekommenderas att säkerställa att ärenden om jäv hanteras på ett korrekt sätt samt att utveckla närvaroredovisningen.	X			Standardformuleringar har tagits fram som ska säkerställa korrekt protokollföring vid jävsituationer. Förvaltningen har vidareutvecklat närvaroredovisningen så att det framgår vid vilka ärenden förvaltningens tjänstemän och personalföreträdare deltar.	
ÅR 2014	Behörighetsrutiner i Paraplyet avseende externa utförare inom socialtjänsten Nämnden rekommenderas att förbättra uppföljningen och kontrollen av hur de externa utförarna hanterar tilldelningen, uppföljningen och avslut av behörigheter. Vidare att kontrollera detta årligen på plats.	X			Kontroller har påbörjats av tilldelning, uppföljning och avslut av behörigheter. Dessa genomförs på plats hos utförarföretagen.	
ÅR 2014	Beslut som inte verkställs Nämnden rekommenderas att rapportera kvartalsvis till revisorerna och tillse att rapportering anmäls till nämnden. Av anmälan bör det framgå antal ärenden, vilken typ av insats som ges, anledning till varför ärendet inte verkställs samt hur länge ett ärende varit ej verkställt.	X			Nämnden rapporterar kvartalsvis till revisorerna och tillser att rapportering av ej verkställda beslut anmäls till nämnden. Av anmälan framgår antal ärenden, vilken typ av insats som ges, anledning till varför ärendet inte verkställs samt hur länge ett ärende varit ej verkställt.	
ÅR 2014	Utredning och uppföljning av familjehem Nämnden rekommenderas att säkerställa att uppgifter som framkommit under utredningsprocessen dokumenteras. Detta ska framgå tydligt i utredningen och i akten.	X			Vid introduktionsutbildning och fortbildning för socialsekreterare informeras om rutiner för planering och uppföljning av familjehemsplacerade barn. Genomförandeplaner ska i så stor utsträckning som möjligt skrivas under av vårdnadshavare, den unge, förvaltningen och familjehem. Vikten av god dokumentation i utredning av familjehem framhålls.	
ÅR 2014	Faktureringsrutiner avseende äldreomsorgsavgifter Nämnden rekommenderas att överväga att ta fram rutiner för stickprovskontroll när bistånds- och avgiftsbeslut fattas av en och samma person samt för löpande uppföljning och hantering av utestående fordringar.		X		Nämnden har valt ha ett arbetssätt med olika personer i samma ärenden för att säkerställa uppföljning bl.a. att avgiftsbeslut finns, aktuella uppgifter om inkomst och hyra registrerats. Årligen sker uppdatering av inkomstuppgifter från Försäkringskassan och Skatteverket i Paraplysystemet.	2016
ÅR 2014	Uppföljning av momshantering Nämnden rekommenderas att säkerställa att de medarbetare som handhar leverantörsfakturor ges tillräcklig utbildning i momshantering.		X		Under 2016 planeras en ny omgång utbildningar att genomföras som omfattar en obligatorisk genomgång av Agresso inkl momsbehandling av ekonomiavdelningen för alla som söker behörighet till systemet.	2016

Gransk- ningsår	Rekommendation	Åtgärdat			Kommentar	Följs upp
		Ja	Delvis	Nej		
ÅR 2014	Lönehantering-uppföljning Nämnden rekommenderas att dokumentera samtliga kontroller.		X		Samtliga kontroller ska dokumenteras och utvecklas. Detta uppges vara ett pågående arbete. Dock har dokumentation av samtliga kontroller inte skett ännu.	2016
ÅR 2014	Betalkort Nämnden rekommenderas att ta fram en ansökan, som stämmer överens med delegationsordningen, där det framgår att förvaltningschefen är behörig beställare av inköpskort. Vidare att ta fram en förteckning över samtliga utlämnade kort samt använda förbindelsemallen för att undvika beställning av kort till medarbetare utan behov. Därutöver bevaka att en förbindelse finns till varje ansökan samt genomföra en rensning av samtliga inköpskort för överblick/kontroll. Ansökningsblanketten för förvaltningens privatkort bör återfinnas.	X			Förvaltningen använder blanketten för inköp som är gemensam för staden. I delegationsordningen framgår att det är ekonomichefen och redovisningsansvarig som är behöriga att beställa inköpskort. Det finns en förteckning över samtliga utlämnade kort samt även en förbindelse till varje kort. Därtill bevakas förbindelsen till varje ansökan. En rensning av inköpskort har genomförts.	
ÅR 2015	Uppföljning av kommunfullmäktiges mål inom äldreomsorgen Nämnden rekommenderas i sin uppföljning i tertialrapporter och verksamhetsberättelse vidareutveckla analysen av kommunfullmäktiges verksamhetsmål avseende äldreomsorgen.					2016
ÅR 2015	Granskning av anhörig som utför hemtjänst Nämnden rekommenderas att införa en systematisk kvalitetssäkring av utredningarna för hemtjänst					2016
ÅR 2015	Granskning av hemtjänstens rutiner vid inköp åt äldre i ordinärt boende Nämnden rekommenderas att införa en rutin för kvittens vid mottagandet och återlämnandet av kontanter.					2016
ÅR 2015	Granskning av persontransporter Nämnden rekommenderas att stärka den interna kontrollen genom att upprätta rutiner som gör det möjligt att kontrollera om resorna är genomförda och att avbokade resor debiterats korrekt. Nämnden bör också kontrolleras att restiden är rimlig i förhållande till resans längd.					2016

Gransk- ningsår	Rekommendation	Åtgärdat			Kommentar	Följs upp
		Ja	Delvis	Nej		
ÅR 2015	Utbetalning av försörjningsstöd Nämnden rekommenderas att se över rutinen för uppföljning av bankkonto- nummer för att säkerställa utbetalningen alltid sker till rätt person.					2016
ÅR 2015	Analys av transaktioner på konton av ekonomisk eller förtroendekänsliga betydelse Nämnden rekommenderas att införa en kontroll av förtroendekänsliga poster.					2016
ÅR 2015	Granskning av lönetillägg/ob/jour/beredskap Nämnden rekommenderas att införa en kontroll av att lönetillägg avlutas i tid. Vidare att införa kontroll av att samtliga enheter följer stadens anvisningar avseende servicenämndens checklita ”att göra inför löneutbetalning”.					2016

ÅR – Årsrapport

P - Projektrapport